

SAJTÓKÖZLEMÉNY

A JA ImpleMENTAL közös fellépés bemutatta eddigi eredményeit a 2023. november 14-én Spanyolországban, az asztúriai Avilés városában megrendezésre került mentális egészség konferencián

A Covid-19 világjárvány, a megelőzési költségek emelkedése, az ukrajnai háború és a klímaválság tovább súlyosbította a mentális egészség helyzetét az Európai Unióban, különösen a legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportok tekintetében. Napjainkban jelentős mérföldkőhöz értünk a mentális egészség terén, amely egy némán terjedő járvány állapotból a megőrzés elleni küzdelemben folyó viták és a cselekvések központi témájává vált.

A spanyol kormány határozottan elkötelezte magát a mentális egészség javítása mellett, ezért az EU Tanácsának spanyol elnöksége alatt prioritásként és kiemelt napirendként szerepeltette a mentális egészség ügyét. A spanyol Egészségügyi Minisztérium 2023. november 14-én az asztúriai Avilés városában található Niemeyer Központban magas szintű mentális egészségügyi konferenciát szervezett.

José Miñones, Spanyolország megbízott egészségügyi minisztere az eseményen tartott záróbeszédében erőteljesen hangsúlyozta, hogy szembe kell szállni a mentális egészségügyi problémákhoz hagyományosan kötődő megőrzéssel és tabukkal. Üdvözölte, hogy a tagállamok készek arra, hogy a mentális egészséget prioritásként kezeljék egészségpolitikájuk keretében, és hogy egyhangúan támogatták a mentális egészséggel kapcsolatos közös stratégiai keret létrehozását, amelyet Spanyolország 2023. november 30-án nyújt majd be az Európai Unió Foglalkoztatási, Szociálpolitikai, Egészségügyi és Fogyasztóvédelmi Tanácsának (EPSCO).

„A keret egy széleskörű és hasznos megállapodás, amely lehetővé teszi, hogy minden olyan ország, amely fontolóra veszi mentális egészségügyi stratégiájának felülvizsgálatát, ezt garanciákkal és azonos stratégiai jövőképpel tegye, és a mentális egészséget az egészségpolitikán belül a közösségi menetrend fő fókuszába helyezze, hogy a megelőzés, a felismerés és a kezelés irányelvei Európa-szerte azonosak legyenek”. José Miñones szintén kiemelte a "paradigmaváltást", amelyen Spanyolország az elmúlt években keményen dolgozott, 100 millió eurós támogatást biztosítva olyan különböző kezdeményezések és intézkedések végrehajtására, mint többek között a mentális egészségügyi stratégia aktualizálása és a 2022-2024-es mentális egészségügyi cselekvési terv elkészítése. Ez utóbbi konkrét projektek, mérföldkövek és eszközök jóváhagyásával teszi lehetővé az átfogó és integrált ellátás biztosítását, például az öngyilkosság megelőzése terén, továbbá az intézményi elhelyezés elkerülését a súlyos mentális egészségügyi problémákkal vagy függőséggel küzdő emberek számára.

A magas szintű konferenciát azzal a céllal rendezték meg, hogy a mentális egészséggel kapcsolatos uniós szintű szakpolitikák, bevált gyakorlatok és projektek cseréjének megkönnyítése érdekében a spanyol és nemzetközi szakértők átgondolják és megvitatassák a jelenlegi kihívásokat és lehetőségeket. Továbbá a **"Healthier together - EU non-communicable diseases 2022-2027"** program mentális egészségre vonatkozó elemeinek és azok végrehajtásának bemutatásán keresztül példákkel illusztrálják, hogy az EU által finanszírozott mentális egészséggel kapcsolatos projektek kézzelfoghatóan miként járulnak hozzá az Európai Bizottság „A mentális egészség átfogó megközelítése” című közleményében meghatározott irányelveinek megvalósításához.

A JA ImpleMENTAL - (a lelki egészség területén elérhető jó gyakorlatok megvalósítására) elnevezésű, az Európai Unió harmadik egészségügyi programja (EU4Health/Third health program) támogatásával megvalósuló közös fellépést, amelyben az OKFŐ konzorciumi partnerként vesz részt, az a megtiszteltetés érte, hogy bemutathatta fő céljait, hálózatát és eddigi eredményeit az eseményen. A közös fellépésről - Dr. Vasileia Konte, koordinátor, a konzorciumot vezető görög Nemzeti Közegészségügyi Szervezet (NPHO), Mag. Alexander Grabenhofer-Eggerth, az osztrák Nemzeti Közegészségügyi Intézet (GÖG GmbH), és Dr. Antonio Lora, a Lombardiai Régió Mentális Egészségügyi Intézet képviselőjében – tartottak előadásokat.

A magas szintű találkozó lehetőséget biztosított arra, hogy a résztvevők közösen megvitassák, milyen stratégiai megerősítést kellene nyújtania az Európai Uniónak, illetve milyen megfontolásokat kellene figyelembe vennie a mentális egészséggel kapcsolatos kérdésekben. Ez magában foglalta a legkiszolgáltatottabb csoportok, például a gyermekek és a serdülők védelmét, az idősek nem kívánt magányosságának kezelését, valamint a mentális egészségügyi problémákkal küzdő személyek megbélyegzése és megkülönböztetése elleni küzdelmet. A panelbeszélgetések 3 kulcsfontosságú témára összpontosítottak: A mentális egészséggel kapcsolatos politikák és kezdeményezések terén elért eredmények az EU-ban; a gyermekek és fiatalok mentális egészsége; és az öngyilkosság megelőzése Európában.

Dr. Vasileia Konte a „*A mentális egészség terén meglévő szakpolitikák és kezdeményezések előrehaladása az EU-ban*” című panelben tartotta meg előadását, ahol beszámolt arról, hogy az ImpleMENTAL hálózata 21 ország 39 szervezetét fogja össze, így a közös fellépés keretében több mint 200 ember dolgozik együtt a mentális egészség javítása érdekében, megosztva egymással tudását és tapasztalatait. A projektben jelenleg 20 országban 25 kísérleti projekt zajlik és Európa-szerte 17 új vagy megújított öngyilkosság-megelőzési terv kerül kidolgozásra, továbbá 14 ország a közösségi mentális egészségügyi szolgáltatásai terén pilotok keretében hajt végre változtatásokat a projekt végéig (2024 szeptemberéig). Dr. Konte összefoglalta a főbb kihívásokat is, köztük a változásokkal szembeni ellenállást, a szükséges adatok hiányát, és felsorolta a pozitív eredményeket (például az érdekelt felekkel történő együttműködés javulását) és kiemelte a tapasztalatcsere, a tudásbővítés és a hálózatépítés terén elért eddigi eredményeket, amelyekkel majd megteremthető lesz a szükséges változásokat befogadó légkör.

A konferencián résztvevő spanyol tartományi Egészségügyi Minisztériumok képviselői egyetértettek azzal, hogy az ImpleMENTAL közös fellépés összhangban van a spanyol nemzeti mentális egészségügyi stratégiákkal; az egyes országokban megvalósuló pilotok eredményei pedig mérföldköül szolgálhatnak majd a Spanyolországban a mentális egészség terén folyó reformok jövőbeli nemzeti szintű folytatásához. Az ImpleMENTAL-ban folyó munka egyúttal összhangban áll „A mentális egészség átfogó megközelítése” című Bizottsági közlemény számos kiemelt kezdeményezésével, és a projekt Érdekelt Feleinek Fórumában közreműködő kulcsfontosságú partnerek tevékenységeivel is erős szinergiákat mutat.

A JA ImpleMENTAL spanyolországi tevékenységeit **María José Lozano Semitiel**, a Murcia-i Régió mentális egészségügyi főigazgatója mutatta be. A murciai kormány nemrégiben tette közzé 2023-2026-ra vonatkozóan a mentális egészség javításáról szóló stratégiáját, amely a szolgáltatásoknak az emberi jogokon alapuló beavatkozási modellek felé történő átalakításán alapul, a megelőzésre és a különösen a veszélyeztetett csoportokra összpontosít, nagy hangsúlyt fektetve az öngyilkosság megelőzésére. A JA ImpleMENTAL keretében jelenleg két pilot projektet hajtanak végre: az **"Inclusive Living Projects"** elnevezésű pilot a **Mentális Egészségügyi Reform Belgiumban** - mint legjobb gyakorlat - átvételére épül.

Célja a súlyos mentális betegségekben és szenvedélybetegségekben szenvedő emberek életminőségének javítása, valamint a **"Together we are more"** projekt, amely szintén a fenti célcsoport számára kíván átfogó és jobb integrált ellátást biztosítani az intézményi elhelyezés elkerülése érdekében.

„Az öngyilkosság megelőzése Európában” című panelbeszélgetésen **Mag. Alexander Grabenhofer-Eggerth**, az Osztrák Nemzeti Közegészségügyi Intézet Mentális Egészségügyi Osztályának vezetője **„Az öngyilkosság megelőzése Ausztriában (SUPRA)”** mint legjobb gyakorlat testre szabott adaptációjának nemzetközi eredményeit mutatta be. Ez a többszintű öngyilkosság-megelőzési stratégia általános, szelektív és indikált megelőzési beavatkozásokat integrál, a helyi környezet adottságainak figyelembevételével, a meglévő forrásokra és kezdeményezésekre építve.

Dr. Antonio Lora, Lombardia régió Mentális Egészségügyi Intézetétől a JA ImpleMENTAL hálózatának keretében a fentiekben már említett belga legjobb gyakorlat egyes kiválasztott elemeinek átadása és pilotokban történő adaptálása során szerzett tapasztalatokat mutatta be, amelynek célja a mentális betegségek vonatkozásában az intézményben történő kórházi ellátási forma csökkentése és a közösségi alapú ellátásra történő áttérés megkönnyítése.

Az eseményen személyesen mintegy 150 spanyol, a mentális egészségügy különböző területeiről, központi és regionális kormányzatoktól és mentális egészségügyi intézményektől érkező szakember vett részt, akikhez számos külföldi nemzetközi szervezetet és intézményi partnert képviselő kolléga csatlakozott, akik online követték a kétnyelvű rendezvényt.

A konferenciát számos magas rangú tisztségviselő is megtisztelte részvételével. Többek között: **Delia Losa**, az Asztúriai Hercegség kormányának delegáltja; **María Concepción Saavedra Rielo**, az Asztúria Regionális Kabinet egészségügyi minisztere; **Silvia Calzón**, egészségügyi államtitkár; **Nel González**, a Spanyol Mentális Egészségügyi Konföderáció elnöke; **Pilar Aparicio Azcarraga**, közegészségügyi főigazgató, **Mariví Montesirín**, Avilés polgármestere, **Milena Angelova**, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság – (SGI Europe) ügyvezető alelnöke.

Valamennyi résztvevő egyetértett abban, hogy a mentális egészséggel kapcsolatos politikai ajánlásokról folytatott eszmecsere elengedhetetlen a megelőzés fontosságának hangsúlyozása érdekében, és kiemelték a folyamatos információcsere, az ellátáshoz való egyenlő hozzáférés biztosításának és a már bevált gyakorlatok megosztásának fontosságát.

Ezúton fejezzük ki köszönetünket a spanyol egészségügyi minisztériumnak, hogy meghívta a JA ImpleMENTAL közös fellépést és bemutathattuk tevékenységünket ezen a magas szintű konferencián. Szintén köszönjük az Európa Tanács spanyol elnöksége által kiadott médiaanyag rendelkezésre bocsátását és annak fordításában nyújtott értékes segítséget.

Vasileia Konte koordinátor beszéde letölthető: [innen](#)

A JA ImpleMental közös fellépésről:

A projektben 21 EU/EGT-ország illetékes hatóságainak 39 szervezete közreműködik. A közös fellépés támogatja őket abban, hogy helyi mentálhigiénés hálózatokat hozzanak létre, és így erősítsék a prevenciósi ellátási szolgáltatások közösségi alapú, ágazatokon átívelő nyújtását a fenntartható és minőségi ellátáshoz történő hozzáférés javítása érdekében.

A JA ImpleMENTAL az EU közegészségügyi legjobb gyakorlatok portáljának gyűjteményéből kiválasztásra került két bevált gyakorlat átadására és végrehajtására összpontosít: (1) **„A Mentális Egészségügy Reform Belgiumban”**, mint legjobb gyakorlat az intézménytelenítés elvén alapul és elsődlegesen az intézményi ellátásról a közösségi alapú ellátásra való áttérést célozza,

hogy javítsa a mentális betegségek kezelésében elérhető eredményeket, hozzájáruljon az életminőség növeléséhez, valamint elkerülje a szükségtelen kórházi felvételeket.

(2) **Az öngyilkosság megelőzése Ausztriában „SUPRA”** egy többszintű öngyilkosság-megelőzési stratégia, amely integrálja az egyetemes, a szelektív és a javallott megelőzési beavatkozásokat és ezeket a helyi végrehajtási kontextusra, valamint a meglévő erőforrásokra és kezdeményezésekre alapozva építi fel. A JA ImpleMENTAL tevékenységei erőteljesen támogatják a mentális egészség átfogó megközelítéséről szóló új Európai Bizottsági közleményt, amelynek célja, hogy a mentális egészséget a testi egészséggel egyenrangúvá tegye, és a mentális egészséggel kapcsolatos kérdések ágazatközi megközelítését biztosítsa.

A JA ImpleMENTAL elkötelezett a mentális problémákkal és betegségekkel élő emberek életminőségének javítása mellett, tevékenységeit valamennyi érintett fél bevonásával fejti ki.

További információk a JA ImpleMENTAL projektről: <https://ja-imental.eu/>

[OKFO-Implemental](#)